

Boden
Överluleå
Forskar Förening

Foto:
Herman Wahlberg

10-årsjubileumsskrift

1992 - 2002

Föreningens styrelse och andra funktionärer under tiden februari 1992 till årsmötet 2002

Ordförande

Kristina Öhman 1992 – 1997
Björn Fredriksson 1997 –

vice ordförande

Ulla Wikman 1992 – 1994
Björn Fredriksson 1994 – 1997
Kristina Öhman 1997 – 1999
Constance Rutberg 1999 – 2000
Arnold Lagerfjärd 2000 –

Sekreterare

Anna-Greta Johansson 1992 – 1995
Gunnar Almqvist 1995 – 1996
Ewa Sandberg 1996 – 2001
Stina Elming 2001 –

Kassör

Gun-Marie Åkerström 1992 – 1998
Barbro Lampinen 1998 –

Ordinarie ledamot

Solveig Burström 1992 – 1998
Constance Rutberg 1998 – 1999
Ebba Loräng 1999 – 2001
Ingmar Åkerstrand 2001 –

Styrelsesuppleanter

Jan-Olov Larsson 1992 – 1995
Björn Fredriksson 1992 – 1994
Britt Rantatalo 1994 – 1995
Tyra Henriksson 1995 – 1997
Constance Rutberg 1995 – 1998, 2000 –
Ebba (Nilsson-Bergström) Loräng 1997 – 1998
Ulf Andersson 1998 – 1999
Hagar Nordlund 1999 –
Arnold Lagerfjärd 1999 – 2000

Revisorer

Bertil Hedman 1992 – 1993
Sixten Sandberg 1992 –
Carl-Lennart Persson 1993 –

Revisorsuppleanter

Brita Lundman 1992 –
Eva Wanler 1992 – 1993
Herman Wahlberg 1993 –

Redaktör och ansvarig utgivare

Arne Isaksson 1992 – nr 2 1996
Jeanett Svanberg nr 4 1996 – nr 2 1997
Ewa Sandberg nr 4 1997 –
För nr 3-4 1996 och nr 3 1997 var
Björn Fredriksson ansvarig utgivare

Redaktion

Eila Fredriksson nr 2 1996 –
Ewa Sandberg nr 2 1996 – nr 3 1997

Valberedning

Linnea Westerberg 1992 – 2000
Herman Wahlberg 1992 – 1993
Anna Maria Persson 1992 – 2001
Valdemar Gustavsson 1993 – 1999
Kristina Öhman 1999 –
Inger Enberg 2000 –
Lars-Gunnar Palm 2001 –

Bildansvarig

Rohland Öhman 1997 – 1999
Kristina Öhman 2000 –

Kontaktperson i datafrågor

Gunnar Glaas 1996 –

Släktforskare före BÖFF

År 1957 närmade jag mig de trettio. Jag hade läst ett par pojkböcker som fick mig att tro att vi norrbottningar i huvudsak härstammade från bl.a. järnvägsrallare. Om jag trodde vi också hade samerna som anfäder minns jag inte.

Vid den här tiden fick vi besök av syskonen Orre, Beda Granberg och Claes Larsson, vilka växt upp på Bodsvedjan och berättade mycket om förhållanden omkring år 1900. De var släktingar till min mamma Stens och kunde berätta om hennes föräldrar Johannes och Britta i Forsträsk samt om många andra släktingar. Jenny och Beda hade likasom andra släktingar emigrerat.

Mitt intresse väcktes för släktforskning och hembygdsforskning. Det blev resor till Härnösand med några dagars vistelse på landsarkivet varje sommar. Först hade jag dock tagit reda på vad som fanns på pastorsämbetena i Harads, Boden och Gammelstad. Endast i Boden var man motvillig. Givetvis intervjuade jag också föräldrarna.

På landsarkivet satt varje dag flera forskare. Man fick titta i en katalog och sedan skriva på kort vilka volymer man ville studera, Personalen tog eftersom korten och kom med böckerna. Det var alltså originalen från de olika församlingarna.

Det var lätt att forska hela 1800-talet bakåt samt ungefär de sista tjugo åren av 1700-talet. Då hade kyrkböckerna brunnit, men med hjälp av kommunibok gick det rätt bra. Men första hälften av 1700-talet var svårt. Inga hänvisningar varifrån folk kom och vart de for. Inte lättläst heller.

Resultatet då? Jo, jag blev nog så förvånad över att allt gällde bondebefolkning i nedre Luledalen med en gren från trakten av Piteå. Inte skymten av en same. Det verkade vara en oöverstiglig gräns mellan de bofasta och samerna. Ändå har man kunnat läsa att samer hjälpte bönderna med att valla boskap.

Senare forskning på Jokkmokks socken visade däremot kraftig blandning mellan "Svenskar" och samer. Men då var det nog samer, som sedan någon generation blivit bofasta nybyggare. Finnen Grels Mattsson kom också in.

Jo, vad gäller min egen släkt så kom en kolare med familj till Alträsk år 1800 – en av Samuel Gustaf Hermelins "importer".

I mitten av 1960-talet sjönk forskningen tillbaka. Men jag fångade då och då upp någon släktutredning som förde framåt. Särskilt minns jag när jag kom till Gammelstad som åklagare. Min enda faderlösa ana var Jonas Fredric Enström, född den 4 juli 1810 i Ersnäs. Ryssarna var ju 1809 i våra kusttrakter. Jag brukade spetsa till saken med att undra om fadern var någon kosackhop. Kosackerna var ju rätt vilda – kvinnor och barn kunde mycket väl bli bortrövade och sålda till turkarna.

Jag började alltså som åklagare i Gammelstad 1957. En av nämndemännen hette Enström. Så jag frågade om han var från Ersnäs. Nej, det var han inte.

I slutet av 1964 upphörde organisationen och det blev en ny. Framåt den tiden kom häradsdomaren Torsten Hedström och sa: "Ja, jag hörde ju att Du frågade Artur" Jag fick en släktutredning av Torsten. Den förde mig på en gång till 1502 på Hermansgården i Gäddvik – dock med hjälp av någon redogörelse i Norrbottens hembygdsförenings årsskrift.

Långt senare blev jag bekant med den enastående forskaren Agnes Palmgren i Luleå. Hon kunde berätta, att Jonas Fredric Enströms mamma fått sig att "du har ju bolat med en ryss!" Ryssarna lämnade ju det som var kvar av Sverige på senhösten 1809.

För tio år sen gick jag och funderade på att det borde bli en släktforskarförening i Boden. Men var skulle jag hitta intresserade? Efter några månader fick jag veta, att en sådan förening bildats medan jag gick och funderade! Ordförande blev Kristina Öhman, min fru Hannas första rektor när hon blev lärare i Sverige.

Hittills har jag kommit till ungefär 1500 på sex linjer. Förutom Gäddvik är det birkarllsläkterna Kråka i Sunderbyn och Jöns Nilsson/Nils Jönsson i Ersnäs. Vidare Ingevaldsläkten i Älvsbyn och två bondesläkter mitt i Harads.

S A Lagerfjärd
Vice ordförande 2000 -

Boden Överluleå ForskarFörenings 10-års kalaskad

Allt började med Frans Hellgren.

Under en studiecirkel om kv. Tallen hösten 1991 stötte vi ganska snart på Frans Hellgrens namn. Vi ville veta något om hans bakgrund. Jag vände mig till Gun-Marie Åkerström, som ledde studiecirkel i släktforskning. Hon ställde med glädje upp och sökte bl.a. reda på hans dödsruna i NSD, men eftersom bibliotekets läsapparat för rullfilm inte gick att kopiera med, kunde hon bara göra några anteckningar.

"Jag har tjatat med biblioteket om att skaffa en bättre läsapparat för kopiering men utan resultat. Vi måste bilda en förening", sa hon. "Arne Isaksson, som också leder studiecirkel, och jag har länge pratat om det".

Gun-Marie samlade ett gäng intresserad den 15/1 1992. Närvarande var Gun-Marie, Arne, Ulla Wikman, Anna-Greta Johansson, Solveig Burström och undertecknad för att diskutera stadgar, föreningens namn, avgifter, sponsring och för att göra förslag till en interimstyrelse.

Gun-Marie åtog sig att vara kassör, Anna-Greta Johansson erbjöd sig att vara sekreterare, Solveig Burström kunde ställa upp som styrelseledamot och Ulla Wikman som v.ordförande, men ingen kunde tänka sig att vara ordförande. Jag sa, att jag tidigare varit ordförande i några föreningar men jag kan ju ingenting om släktforskning. "Det spelar ingen roll. Det kan vi", fick jag till svar och på den vägen blev det.

Arne Isaksson ställde upp som redaktör för det medlemsblad, som vi naturligtvis skulle ha. Vi skulle be Björn Fredriksson skriva stadgar. Vi hade ytterligare en träff den 6/2. Vid det tillfället var förutom de första entusiasterna också Britta Lundman, Eva Wanler, Jan-Olov Larsson, Jeanett Svanberg och Björn Fredriksson närvarande. Vi finslipade då förberedelserna för det kommande mötet. Kallelsen hade vi fått skicka ut

med Lulebygdens Forskarförening. Många släktforskare från Boden var med i den föreningen.

Den 8 februari 1992 bildades Boden Överluleå ForskarFörening **BÖFF**. 21 personer var närvarande.

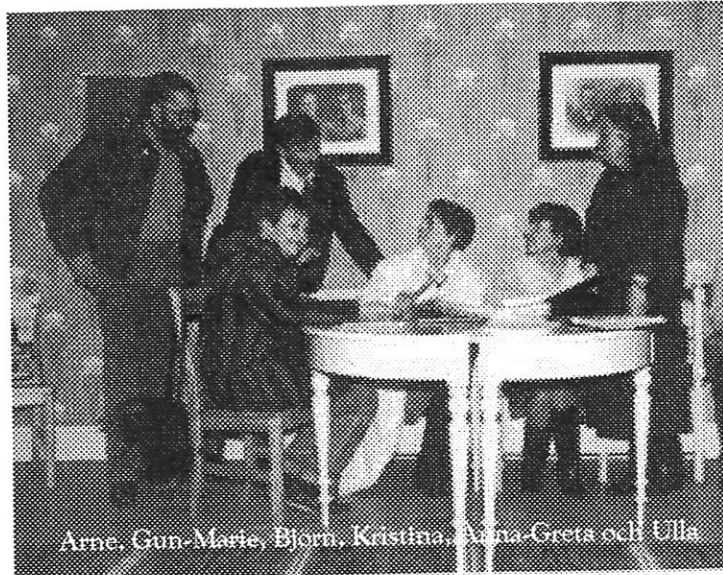

Foto: Carl-Lennart Persson.

Interimstyrelsen blev vald till BÖFF:s första styrelse. Stadgarna fastställdes. Det har gjorts smärre förändringar i dessa 1995 och 1997.

Vi hade nu bildat en förening, men sen då?

Vi hade ingen lokal och inga pengar, men entusiasmen var stor. Betingelserna för forskning var miserabla. Högst upp i Folkets Hus hade biblioteket 2

små rum med 2 användbara läsapparater, som man fick boka tid till på biblioteket. Nyckeln till lokalen fick hämtas på biblioteket. Det var i princip omöjligt att forska lördag och söndag. Det fanns mycket att göra.

Vårt uppdrag var enl stadgarna: "Att befrämja intresset för historia främst bygde-, person- och släktforskning, samt arbeta för bättre betingelser för sådan forskning".

Samarbetet med biblioteket var mycket bra och har så förblivit. Vi fick disponera en skrub i forskarlokalen för våra få tillhörigheter bl.a. en mycket enkel kopieringsapparat,

1993 fick Arne Isaksson veta, att turistinformationen skulle flytta från Råbäcksgården. Vi skrev då till kulturnämnden och frågade, om vi kunde få använda gården för släktforskning. Under hösten 1993 fick vi besked om att lokalen i Folkets Hus skulle sägas upp.

Efter diskussion om olika lösningar av problemet blev beslutet att släktforskningen skulle flyttas till Råbäcksgården. I mitten av mars 1994 gick flytt-lasset. En överenskommelse skrevs. Biblioteket

skulle vara huvudman för släktforskningsmateriet och BÖFF skulle svara för tillsynen.

Det var det verkliga lyftet för föreningen. Nu hade vi en vettig lokal, som många andra föreningar avundas oss. Kommunen installerade ett kodlås med plastbricka. Brickan kan köpas av medlemmar i föreningen eller lånas på biblioteket. Nu var lokalerna tillgängliga från 07.00 till 21.00 varje dag.

Den 31 december 2001 hade 31 958 registrerade personer besökt Råbäcksgården.

Föreningen fick också hyra en kammare för bl.a. en betydligt bättre kopieringsmaskin, böcker och annat material, som vi fått och våra föreningshandlingar. Pengar till den första hyran fick vi av Greta Nordqvist.

Biblioteket flyttade en del möbler, mikrokorten och vissa böcker samt läsapparaterna till Råbäcksgården. Men med två apparater kommer man inte långt. Vi hade fått gamla läsapparater som byggdes om, vilket utökade antalet forskarplatser. Arne Isaksson och Gunnar Glaas, som hade tillfälliga anställningar vid biblioteket, skötte flyttningen och ordnade med ytterligare möbler. Arne tillverkade skylten, som sitter i hörnet på Råbäcksgården.

Läsapparaten för kopiering av mikrokort och rullfilm, den tändande gnista, hur gick det med den?

När vi undersökt, vad en sådan skulle kosta (ca 140 000:-), insåg vi, att det skulle föreningen aldrig klara. Men – i början av år 1995 stod den nya maskinen på plats i Råbäcksgården. Biblioteket hade fått fram pengar. Då samlades vi några för att fira detta. Det första målet hade uppnåtts. Att vi sedan under resans gång också fått en bra lokal var ytterligare en orsak att fira.

Föreningens maskinpark har väsentligt utökats genom åren. De flesta av de gamla läsapparaterna har bytts ut. Föreningen äger i dag 5 nya apparater och det finns 10 forskarplatser. Vi har två fasta datorer i Råbäcksgården, samt en hos vår kassör och en skrivare hos vår redaktör. Föreningen äger också en portabel dator.

En del nya inventarier bl.a. stolar har skaffats. Det mesta av detta har tillkommit sedan Björn Fredriksson blev ordförande.

Vår samling av böcker och annat forskningsmaterial har också utökats väsentligt. Vi börjar bli trångbodda, trots att vi har ett helt hus.

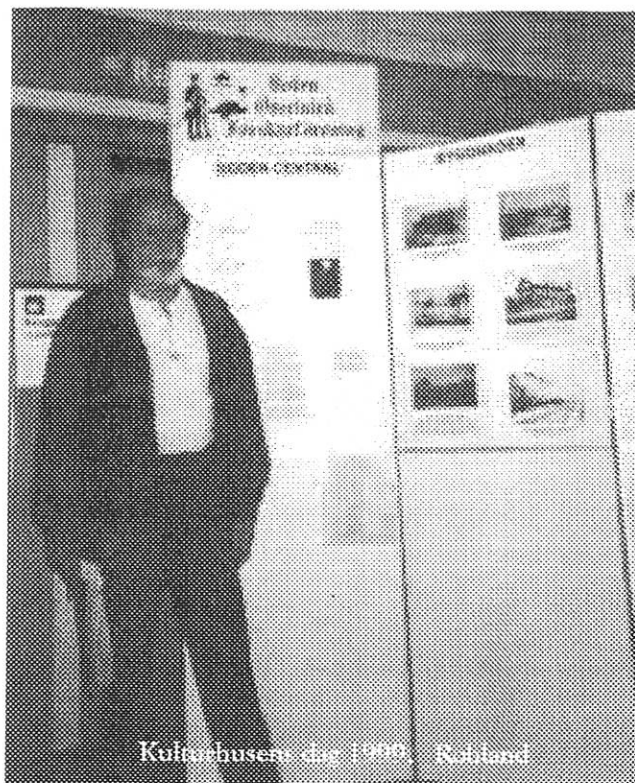

Foto: Ella Fredriksson

Föreningen har också ett bildarkiv med ca 600 bilder av gamla Boden. De förvaras i kommunens arkiv. Eldsjälen bakom detta var Rohland Öhman. Bilderna har använts vid utställningar. BÖFF visade en del av bilderna, när Studieförbundet Vuxenskolan hade utställning om Flygambulans-, ballongflyg och brevduveverksamheten i maj 1993. BÖFF har en fast utställningsskärm om **Den indelte soldaten**. Bilder har också lånats ut till NSD och äldreboende.

En studiecirkel under ledning av Rickard Pahlsson och i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan har haft stor användning av bildarkivet vid utarbetandet av boken om Kvarteren längs Kungsgatan och Drottninggatan mellan Kungsbron och Lundagård.

När föreningen bildades, kunde man inte låna originalhandlingar från Härnösands landsarkiv till Boden på grund av att biblioteket saknade brandsäker förvaringsmöjlighet. BÖFF skrev till Kulturnämnden och Riksarkivet. Nu kan man med hjälp av kommunarkivarien rekvirera handlingar, eftersom dessa under lånetiden förvaras i kommunens arkiv.

BÖFF har deltagit i fortbildning av lärare och tagit emot elevgrupper, som fått en första inblick i släktforskning. Vi har också haft en del studiebesök från andra forskarföreningar. Några stude-

rande vid Luleå universitet har besökt oss. De har fått hjälp av bl.a. Björn Fredriksson. De har läst rullfilm på vår apparat. Ett ex av uppsatserna har de skänkt till BÖFF.

Våra medlemmar har lett och leder studiecirklar i släktforskning i samarbete med ABF, SKS och Studieförbundet Vuxenskolan.

BÖFF har deltagit varje år i en träff med övre Norrlands forskarföreningar. Föreningen har vid ett par tillfällen stått som värdar för dessa träffar.

BÖFF är medlem i Sveriges Släktforskarförbund och har haft representant närvarande vid alla riksstämmorna, sedan föreningen bildades. Björn Fredriksson har suttit med i en arbetsgrupp, som arbetat med förändringar av stadgarna för förbundet.

Att räkna upp allt som BÖFF deltagit i låter sig

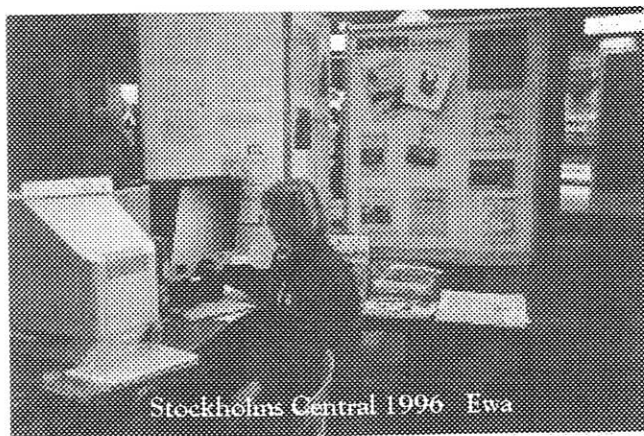

Foto: Eila Fredriksson.

inte göras, men några saker vill jag nämna.

BÖFF har medverkat i utställningen 5-8 december 1996 på Centralen i Stockholm, när **Boden** var årets kommun, **Kulturhusens dag**, **Arkivens dag**, **Skördefesterna** och diverse **utställningar** bl.a. på Konstgillet..

Projekt som avslutats:

Eyvind Johnssons 100-års jubileum i samarbete med Eyvind Johnsson-sällskapet

Kvarteren längs Kungsgatan och Drottninggatan i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan

Byafotografering den 6 juni 2000

Malmens väg i samarbete med Råne älvdals projektet. Dessa projekt har egna artiklar

Följande projekt pågår:

Soldatforskning, Renskrivning av födelseböckerna för församlingarna i Bodens kommun, **Gravstensinventering**.

Dessa projekt har fått egna artiklar liksom **Medlemsbladet**, **Ekonomi** och **Medlemsantalets utveckling**.

Det nu redovisade tyder på att föreningen hittills levt upp till sitt uppdrag: "Att befrämja intresset för historia främst bygde-, person och släktforskning samt arbeta för bättre betingelser för sådan forskning."

Råbäcksgården har av någon döpts till "Pensionärsdagiset". Föreningen har fått en social funktion. Att få det på köpet tycker jag är bingo.

En förening kan ju aldrig slå sig till ro och säga, nu finns det inte mer att göra. En verksamhet som inte utvecklas börjar ganska snart gå kräftgång.

Med vår ordförande Björn Fredriksson, som är driftig, idérisk och engagerad och som har förmåga att få människor att ställa upp med arbete och pengar, tror jag inte att utvecklingen stannar av.

Vi får inte heller glömma, att det är kvinnan bakom allt. Utan sin hustru Eila, som helhjärtat stöder och hjälper honom, skulle det vara svårt för honom att lägga ner så mycket arbete på föreningen, som han gör. Eila är också en duktig släktforskare, som gärna delar med sig av sina kunskaper, när hon finns i Råbäcksgården och där är hon nästan dagligen. Hon är också med i redaktionen för tidningen.

BÖFF har idag ett gott namn inom kommunen. Vårt samarbete med f.d. kommunarkivarien Sture Torikka och vår nuvarande Barbro Marainen har varit och är mycket bra.

När jag var med om att bilda föreningen, kunde jag inte ens i mina vildaste fantasier drömma om att den skulle få en sådan utveckling på så kort tid. Det som hänt känns bra. Jag önskar föreningen **lycka till** i fortsättningen och överlämnar ordet till Björn, som kan berätta om vad, som är på gång och om sina önskedrömmar för föreningens räkning.

Kristina Öhman
Ordförande 1992 – 1997

BÖFF 1997 – 2002

Den 16 mars 1997 fick jag förtroendet att bli föreningens ordförande efter Kristina Öhman. Att ta över ordförandeklubban insåg jag skulle bli både krävande och spännande. Bara att hålla klubban i handen var historia. Den är skänkt av chefen Ing 3 Bertil Alm, och är en detalj i en miniatyrbrosats för befälsutbildning. Dess egentliga namn "krigsbroklubba" för bropålar vid byggande av båtbro. Rivstart blev det, många saker på gång. Ge vår tidning ett namn, bemanna Råbäcksgården med medlemmar under sommaren, öppet hus 24 – 25 maj i samband med Norrbottens Hembygdsförenings årsmöte, storstädning den 11 juni (i strålände sol), delta på Jägarnas Riksförbunds kongress 14 – 15 juni med skärmställningar och bokförsäljning, öppet hus 26 – 27 juli under hembygdsdagarna, öppet hus igen 29 – 31 augusti på skördefesten, Kulturhusens dag 14 september, som då var "försvarets byggnader".

Parallellt med föreningsarbetet så hade jag i min egen släktforskning hittat en särskilt intressant 1600-talsperson, Påål Nilsson-Loo, soldat, bonde och officer vid I 19. Denne Påål var en yrkesskicklig svensk, men framför allt norrbottnisk soldat. Löjtnanterna Påål Nilsson och Jacob Olofsson var de som skänkte den berömda mässhaken, som nu finns i Råneå församling. Till stor del tack vare artiklarna, i BÖFF: s tidning om Påål, lyckades vi (d.v.s. tidningsredaktionen) få en sponsor som betalade tryckningen i färg av nr 1/98 med tidningens nya logotyp och namn. Boden-ANAN med syftning på anor eller B-ANAN med syftning

Foto: Rohland Öhman

på malmбанan eller bara BANAN, om man vill vitsa till det.

1998 var föreningen lika aktiv som föregående år, dessutom tillkom vår motion om "Landsarkiv i

Boden" till Släktforskarförbundet. Arkiven dag anordnades för första gången i Boden. Vi höll till på gamla Tallboskolan. Kommunarkivarien var den huvudansvarige och hade erbjudit föreningen att medverka vid arrangemanget. Det var också det året vi började med loppmarknad på gågatan mitt i Boden. Ett avtal upprättades med Överluleå församling om hyra av fyra motorvärmplatser. Dessa hyr vi i vår tur ut för 5:-/tillfälle eller 50:-/mån.

1999 i Boden-ANAN:s första nummer för året, kan man läsa om norrbottningarnas nationella och internationella släktkopplingar. Ebba Lorängs forskning på sin make Lars anor om Gorm den gamle, Gunnar Blomgrens samt ytterligare två familjer från Harads och deras anor till kung Reginald från Isle of Man.

Foto: Sisten Berg

Den 7 juni var vi 24 medlemmar som genomförde en föreningsresa längs en del av "malmens väg", till vågstationen Spiken, som var resans vändpunkt. En mycket uppskattad resa och fint väder. Sensommaren, hösten och tidiga vintern, var intensiv förberedelsestid för att fylla det nya årtusendets första år. För föreningen innebar det att Rohland Öhman och undertecknad klättrade upp på kyrktornets tak och fotograferade horisonten runt, men främst i en exakt vinkel taget från ett hundra år gammalt foto från samma plats. Detta blev ett vykort med samma motiv, med 100 års mellanrum och till minne av Eyvind Johnsons födelse. Det innebar också ett stort antal möten mellan föreningen och Eyvind Johnson-sällskapet i Boden, samt några möten med Kultur- och fritidsförvaltningen i Boden, för att skapa "Stadsvandringen i EJ:s fotspår." Ewa Sandberg, Rohland Öhman, Martin Johansson och jag var engagerade medlemmar i detta förberedelsearbete. Därutöver förberedelser för en tanke som slagit

rot. Att med kamera dokumentera kommunens samtliga byar under nationaldagen, den 6 juni 2000. Eila Fredriksson, Carl-Lennart Persson och undertecknad fick ett långtidsjobb. Gravstensinventerare Ulla Wikman redovisade för första gången i Boden-ANAN nr 4/99 del av sina inventeringsresultat.

2000, det nya årtusendet, blev även det ett mycket aktivt år. Föreningen gav ut EJ-vykortet, stadsvandringen i EJ:s fotspår invigdes den 30 maj av Kultur- och fritidsnämndens ordförande Eva Westlund. Guidesamordnare var Sixten Berg. Den 1 april fick studiecirkeln "Övre stadsdelen i Boden" ta emot Studieförbundet Vuxenskolan Norrbottens kulturpris. Studiecirkeln omvandlade priset till en digital kamera, som vid en liten och enkel ceremoni i Råbäcksgården den 18 april, skänktes till BÖFF. På årsmötet skänkte Kristina Öhman tre pärmar med tidningsurklipp om turerna kring nedläggningen av Centrallasarettet i Boden, som för övrigt nu står som en spöklik ruin i vintermörkret, och tillkomsten av Sunderby sjukhus, "Europas modernaste.". Den 9 september genomfördes, i föreningens regi, Övre Norrlands Forskarföreningars (ÖNFF) årliga träff, som denna gång var på Almska skolan. Dagen därpå var det dags för "Kulturhusens dag" och temat då var: "Skolbyggnader", så platsen var given, Centralskolan mitt i stan. På kvällen den 5 juni kl 19.00 samlades de kallade fotograferna i Restaurang Norrigården för att få film och information om hur byafotodokumentationen var avsedd att utföras. Så många fotografer har aldrig tidigare samlats i Norrigården. Vad blev resultatet? Negativ och original CD-skivor har placerats i kommunarkivet, varje deltagande by har fått en CD-skiva med alla byarna i 42 bildspel = 3049 foton. Den 26 november, på föreningsmötet, visade vi för första gången bildspelen. Lördag den 11 november genomfördes, den nu sedvanliga, "Arkivens dag." Denna gång inbjöds kommunens byar Svartbyn, Heden, Bredåker, Svartbjörnsbyn och Boden att delta.

2001 ett aktivt år som vanligt. På årsmötet den 11 mars var Åke Selberg ordförande. Före mötet berättade han om Stiftelsen Råne Älvdal, varför den kom till och vad den utträttat, samt om närmaste framtiden. Mycket kom att handla om älvfisket, turismen och "Malmens väg". Den 2 maj,

nästan ett år efter byafotograferandet, samlades över etthundra fotografer, byaåldermän m.fl. på Församlingshemmet i Boden för hämtning av sina CD-skivor. Första loppmarknaden, som var den 19 maj, var en blöt tillställning. Samma dag var även "Cykelns dag" i Boden. På grund av det ihållande regnandet var det få deltagare. På gågatan försvann stånd efter stånd, så icke BÖFF:s loppmarknadsstånd, som var strategiskt placerat mellan bokhandeln och systembolaget och höll kommersen igång trots hällregnet. Denna sommar, såväl som tidigare somrar, har vi deltagit vid hembygdsdagarna och skördefesten, och har då haft mycket besökare. De senaste två åren har vi även haft loppmarknad i samband med skördefesten. Till årets "Kulturhusens dag", hade vi gjort ett bildspel från vårt fotoarkiv på CD-skiva. Årets tema var "Bostad och centrum – vårt moderna arkitekturarv". Den 10 november var det "Arkivens dag" och Boden var egentligen den enda kommunen i Norrbotten som genomförde den dan på sedvanligt sätt. Denna gång höll vi till på Folkets hus, mitt i stan. Även i år deltog fem byar, "Årets by" Brännberg, Valvträsk, Storsand, Rödingsträsk och Svartbjörnsbyn. Vid rapporten till Riksarkivet blev kommunarkivarie Barbro Marainen uppmanad att skicka foto och recept på den speciella "arkivbakelsen" som särskilt bakats för denna dag.

Alla aktiviteter som här räknats upp, skulle aldrig gå att genomföra om det inte fanns villiga, kuniga och duktiga medlemmar som ställer upp för vår fina förening. Men jag måste få lyfta fram Svante och Margareta Näslund. Han är en hejare på att sälja loppisprylar och vykort.

Framtiden då. Ja, § 2 i stadgarna gäller! Om vi får våra önskningar uppfyllda, så kommer vår förbundsordförande Ted Rosvall att vara hedersgäst på BÖFF:s 10-årsjubileumsfest och på årsmötet skall Vanja Berglund vara ordförande.

Framtiden ännu längre bort. Mina önskemål är att få bredband till Råbäcksgården, att vi kan få gehör från beslutsfattarna om ett Landsarkiv i Boden, att CD-skivan över födda i hela Bodens kommun blir klar till julen 2002. Jag hoppas även att det finns personer som är villiga att ta på sig att vara cirkelledare i släktforskning.

Björn Fredriksson
Ordförande 1997 –

Att vara redaktör

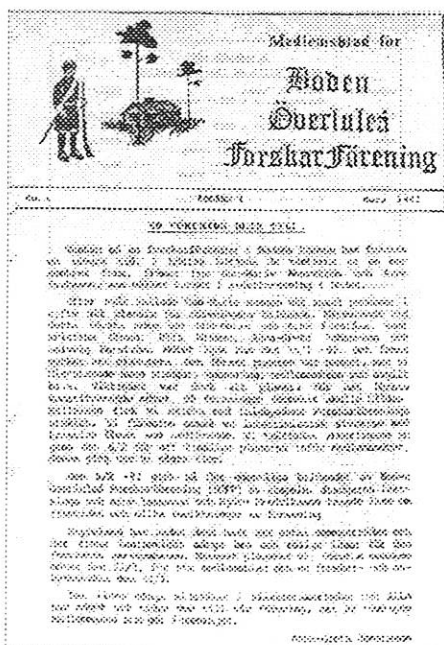
Vid bildandet av Boden Överluleå ForskarFörening erbjöd sig undertecknad att vara redaktör för det medlemsblad som vi ansåg att vi skulle ha för att kunna informera medlemmarna om stort och smått i släktforskningen.

Medlemsbladet var viktigt för att få en livaktig och stark förening samt en möjlighet för medlemmarna att publicera sina alster och olika frågeställningar om släktforskning.

Hur skulle då vår skrift se ut? Vilket format skulle den ha? Det fanns många frågor om layout och andra tekniska problem. Vi diskuterade framsidans utformning och skriftens namn, den skulle ha något som folk förknippade med Boden.

Gun-Marie gjorde några teckningar på en indelt soldat och ett soldattorp som vi bestämde oss för att använda till tidningens huvud. Vi bestämde även att den skulle heta "Medlemsblad för Boden Överluleå ForskarFörening".

Efter att ha tittat på olika föreningstidningar som var kopierade på A4 och häftade ihop bestämde vi att vårt medlemsblad skulle kopieras på A3 papper och häftas i ryggen som en vanlig tidning samt att utkomma med fyra nummer per år.

Det första medlemsbladet utkom i mars 1992, drygt en månad efter det att föreningen bildats.

De första åren som redaktör var besvärliga på grund av att föreningen hade dåligt med pengar och allt skulle göras så billigt som möjligt.

Det första numret av tidningen skrevs på en gammal elektrisk skrivmaskin som hade sina kräpor.

Till rubriker fick man använda gnuggisar eller skriva texten och sedan förstora den och klistra in den.

För att klara det första numret av tidningen köpte jag en häftapparat som kunde häfta mitt på en A 3:a, senare när ekonomin tillät fick vi även en till föreningen.

I Luleå fick vi tag på en begagnad kopieringsapparat som hade sett sina bästa dagar men fungerade hjälpligt.

Under sommaren 1992 köpte jag en ny skrivmaskin på bokhandeln, med den kunde man skriva med fet stil vilket var en stor tillgång när man skulle göra rubriker.

Till första numret 1994 gjordes ett nytt huvud till framsidan av tidningen med hjälp av en dator varvid text och övrigt utseende förbättrades betydligt.

De första datorskrivna styckena i tidningen kommer 1996.

Arne Isaksson

Redaktör 1992 – 1996/2

Medlemsbladet som blev Boden-ANAN

I början av år 1996 framförde Arne Isaksson önskemål om hjälp med att göra medlemsbladet, att en redaktion bildades. Han hade fram till dess ensam gjort tidningen, bara fått hjälp med kopiering, tryckning och vikning. Styrelsen beslutade i mars samma år att redaktionen utöver Arne skulle bestå av en representant ur styrelsen och en från "övriga medlemmar". Utsedda blev undertecknad från dåvarande styrelse och Eila Fredriksson ur gruppen "övriga medlemmar". Det första medlemsbladet vi var delaktiga i var nr 2 i april 1996. Vi upplevde inte att vi var till så mycket hjälp den där första gången, delvis beroende på den teknik som då var tillgänglig att producera tidningen i. Arne skrev ju ut det mesta på sin avancerade skrivmaskin. Det medlemsbladet kom också att bli Arnes sista.

Nästa medlemsblad, som Eila och jag producerade med hjälp av dåvarande vice ordförande Björn Fredriksson, har lämnat kvar ett alldeles speciellt minne både för Eila och mig. Vi tittar efter den händelsen efter mönster på brödkartonger mm.

Så här var det.

Vi ville, och vill, att tidningssidorna inte ska vara alltför kompakta och försöker därför lämna lite "luft" emellan notiser och artiklar. Ibland blir det utrymmet så stort att det behöver fyllas med någonting, t.ex. en liten bild eller figur. Den här gången blev det några sådana platser. I Eilas och Björns dator hittade vi några figurer, i en bok på forskarföreningen någon annan men vi hade en plats där ingen av de funna figurerna passade riktigt in. Vi var i köket på Råbäcksgården och när vi suckade som värst gjorde vi ett avbrott för kaffe. Björn hade köpt en butterkaka som han bjöd på. Våra blickar fastnade på den kartongkant som omslöt kakan. Eila och jag fick samma tanke. Det där mönstret borde passa! Sagt och gjort. Vi klippte en bit som inte var så kladdig på baksidan, torkade bort resterna och testade att kopiera. Har ni kvar nr 3, årgång 5, september 1996 så hittar ni mönstret på sidan 3.

Vi påminner oss ofta och skrattar åt hur vi gick tillväga för att få sidorna rätt vid kopiering. Det är

nämligen så att vi klistrar in alla sidor så att originalen bildar en tidning - sexton sidor ger fyra blad (sid 14 intill sid 3 etc.). Efter ett par gånger gjorde jag en mall som vi fortfarande använder. Numera med datorer, e-post, disketter och framför allt mer kunskaper i handhavandet så är det nästan genomgående hela A4-sidor vi klistrar in, men då 1996 var det normalt så att varje notis var en egen papperslapp som skulle passas in vinkelrätt, i linje osv.

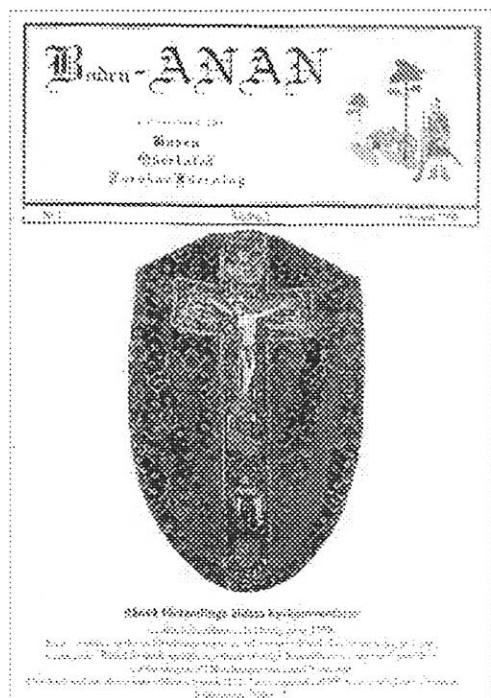
Det där numret kom att bli det första med sexton sidor, vilket sedermera kom att bli det vanliga. Vi började också att sälja reklamplats på baksidan av tidningen. Där har redaktionen numera anlitat en rekamsäljare*. Föreningen annonserade också efter en ny redaktör.

Jeanett Svanberg kom att bli redaktör för de tre följande numren av medlemsbladet. Under den tiden diskuterade vi i redaktionen mycket om tidningens layout. Vi fick också bekräftelse från styrelsen att redaktionen ägde de frågorna. Tidningens namn och tidningshuvudets utformning var emellertid en sak som medlemmarna bestämde. I nr 2, april 1997, gick vi ut med ett upprop till medlemmarna att ge medlemsbladet ett namn. Åtta namnförslag kom in varav styrelsen valde ut ett, Boden-ANAN, som de lämnade som förslag till det medlemsmöte som hölls den 24 september 1997. Medlemmarna som bevisade det mötet beslutade att anta styrelsens förslag till namn och även det föreslagna nya utseendet på tidningshuvudet. Samtidigt valdes undertecknad till redaktör för medlemsbladet. Redaktionen kom därefter att bestå av endast två personer.

Från och med nr 3, september 1997 har vi använt de teckensnitt som redaktionen bestämde sig för. De heter GoudyOlSt BT, för text, och GoudySans Md BT, för rubriker. Andra teckensnitt förekommer också (om särskilda skäl föreligger).

Medlemsbladet heter Boden-ANAN från och med nr 1, januari 1998. Det första numret trycktes i färg.

Vi i redaktionen skriver notiser, gör kallelser, skriver av material som vi hittat och tror kan vara intressant för läsarna samt sammanställer och

redigerar det material som medlemmarna lämnat in. MEN vi fungerar inte som skribenter. Vi brukar ge deltagare vid möten och andra begivenheter i uppdrag att skriva referat. Att fylla medlemsbladet ankommer alltså på medlemmarna. Ofta när det närmast sig utgivningsdag har vi sagt till varandra att vi får väl lämna sidor tomma med bara texten "Medlemmarnas bidrag" eftersom det kommit in så få bidrag. Hitintills har vi trots farhågorna inte behövt ta till den åtgärden, men det är mycket Eilas förtjänst att det aldrig gått så långt. Ofta har hon satt sig och tagit fram en antavla ur sin forskning. Många gånger har hon kompletterat någon släktgren bara för att kunna publicera något som hör ihop med annan text.

Det har hänt att vi bett någon skriva om sånt som vi vet att vederbörande forskat på. Ett exempel är en artikelserie som Björn Fredriksson skrev om en som är anfar till många i föreningen och som det dessutom finns ganska mycket dokumentation om, nämligen den indelte soldaten, sedermera löjtnanten och bonden Påål Nillson Loo.

Tidningsmaterial har nått oss på olika sätt. Vi fick bl.a. materialet till en artikelserie som nedtecknats av f.d. rustmästare Reinhold Backman via en läkare vid Luleå lasarett. Efter viss redigering och godkännande från skribenten publicerades artiklarna i fem delar. Publiceringen ledde till att vi fick flera stora donationer från

artikelförfattaren. Det är inte känt om han hann läsa den sista delen, han dog kort efter att den publicerats.

Helt färdigt material som vi bara haft att klistra in har vi också provat på att få. Däribland serien "Ofärd över Nordanlandet" som Anders Sandström skrivit och lämnat oss.

Genom åren har vi försökt strukturera tidningen så att man ska känna igen sig. Mötesannonser på sid 3, efterlysningar sid 15, föreningsreferat på mittuppslaget osv. Tanken har också varit att ha med en antavla varje gång. Tyvärr har vi sällan fått in sådana från medlemmarna så det kanske inte är av intresse och vi blir tvungna att tänka om. Innehållsförteckningen som ditintills funnits på sid 2 flyttades i nr 1, årgång 10, februari 2001 till framsidan. Den plats den lämnade gav ordförande ett eget ordinarie utrymme att förmedla sina och styrelsens framtidsplaner på.

Tidningen kopieras på föreningens egen kopiator, häftas och viks för hand. Det senast utgivna numret, nr 4, årgång 10, november 2001, kopierades i 425 exemplar, dvs. 3.125 blad (4+1 blad/tidning) av A3-format som häftades med 1.275 klammer (2+1/tidning) och veks. Dessutom klistrades namnetiketter på de flesta tidnings-exemplaren. Tidningarna sorterades - en del sänds med Posten, en del sänd med BodenMail, en del bärs ut av medlemmar och resterande finns kvar för nya medlemmar och försäljning. Fr.o.m. nr 1 årgång 8 februari 1999 kopieras omslaget på 120 gr papper i stället för 80 gr som tidigare och som resten av tidningen.

Även om det periodvis är mycket arbete med att göra tidningen så uppvägs det mer än väl av att det är väldigt roligt.

För framtiden hoppas vi bl.a. på att få in så mycket material som handlar om lappska anor att vi kan göra ett tema-nummer; och så mycket material att vi alltid har artiklar i olika längd på lager så att vi kan pussla ihop våra sexton sidor utan att i sista stund behöva forska själva eller söka artiklar att skriva av eller ta till tomma sidor.

*Björn Fredriksson, Rekl.sälj

Ewa Sandberg
Redaktör 1997/4 -

En kassör minns

Som kassör i en nybildad förening gällde det ju att först och främst få in medel till vår verksamhet. Vi beslöt att medlemsavgiften skulle vara 60:- samt att genom "tiggeri" försöka få in pengar till tryckande av ett medlemsblad.

Vår första kassabok skänktes av Arne Isaksson och var av formatet 35x40 cm(!), uppslagen rymdes den knappt på mitt köksbord. Jan-Olov Larsson skänkte ett kartotek med kortregister så jag kunde börja föra in medlemmars namn, adresser och medlemsnummer.

När jag de första åren satt och skrev ut inbetalningskort för hand till medlemmar, införde jag en extra rad "Gåva...." - och medlemmarna var givmilda!

Vi sökte ju även bidrag från olika håll och fick 1:a året, förutom startbidrag från kommunen på 1.500:-, även större gåvor från bl.a. ABF, Studieförbundet Vuxenskolan, Bodens Cykel och Mek, samt från utgivarna av Vittjärvsboken.

Både Arne och jag hade ju varit cirkelledare i ca 10 år och kände en hel del släktforskare som vi kontaktade och många av dem blev medlemmar.

Redan efter ett par månader inköptes en stämpel (för 340:-) så vi kunde stämpla vår adress på inbetalningskort och som avsändare på kuverten vi sände tidningen i. Men adresserna fick fortfarande skrivas för hand ända till den 25/11 1993 då vi fick råd att köpa ett dataprogram och adressetiketter. Tror att jag då var en av de få medlemmar som nyss skaffat en PC, och det blev en lättnad i skrivandet. Den 31/10 1993 hade vi 133 medlemmar

och jag hade då skrivit deras adresser för hand minst fyra ggr det året.

När vi summerade kassan i slutet av 1992 hade vi fått in 8.400:- i gåvor och bidrag och ansåg att vi skulle ha råd att köpa en begagnad kopiator så att Arne slapp beställa och köpa kopiering av tidningen. Den placerades i den lilla skrubben vi fick disponera av biblioteket, men den måste dras ut när den skulle användas.

När vi fick hyra kammaren i Råbäcksgården fick den gott om plats. Vi började nu också med lite bokförsäljning, vi erbjöd oss att mot provision sälja olika (bygde)böcker samt att vi fick ett ex till vår egen samling. Både Kristina och jag skrev senare var sin bok/häfte, skänkte ett antal ex till BÖFF, förutom att vi gav provision på försäljning.

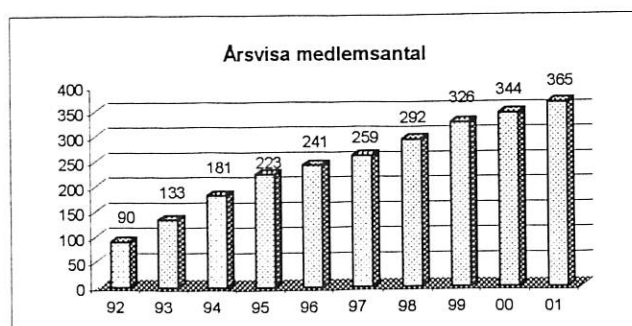
Under åren har medlemmar bakat bröd som vi sålt på medlemmötena och fick på så sätt ett tillskott till lokalhyran - mötena hölls för det mesta i Robbgården eller Almska skolan. Vi sålde också lotter med vinster som bestod av gåvor som vi tiggat av medlemmarna. Och när Björn Fredriksson började engagera sig för att skaffa sponsorer blev det fart på inkomsterna.

Under mina år som kassör var alla medlemmar otroligt givmilda och generösa, både med penninggåvor och material. Vi har kunnat bygga upp ett litet bibliotek där böcker kan lånas, vi har fått släktutredningar som vi samlat i pärmar där man kan söka om någon har samma anor och sist men inte minst gåvor och material som gjort att vi kunnat inreda Råbäcksgården.

Gun-Marie Åkerström

Medlem nr 1

BÖFF:s första kassör (1992-1997)

Medlemsantalet har stadigt ökat under de första tio åren.

Mera kassörminnen

När jag i mars 1998 blev vald till kassör efter Gun-Marie Åkerström övertog jag en stor kassabok som jag förde för hand, och vid varje månadsslut räknade jag ned varje konto för hand och skrev in dem i en huvudbok.

Men samma år fick BÖFF till skänks en dator och vi köpte ett bokföringsprogram, och så småningom fick vi även en skrivare. Det var en revolutionerande förändring av kassaarbetet. Datorn gör alla uträkningar, jag kan få en mängd olika rapporter från verifikationslistor till resultatrap-

porter, för att inte tala om hur lätt det är att göra bokslut.

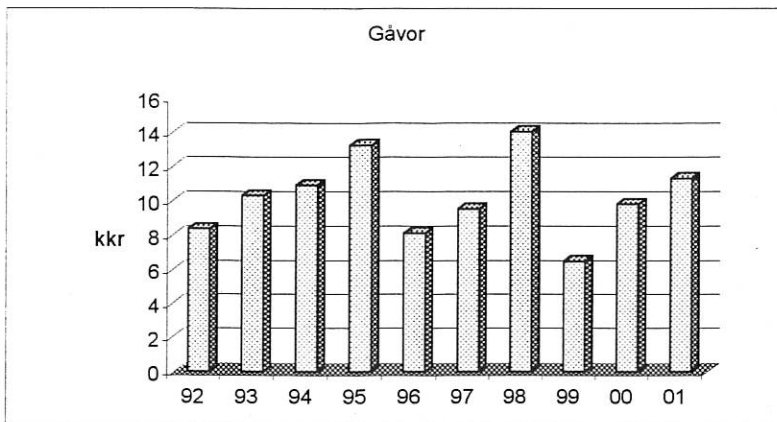
Föreningens ekonomi är god. Vi har kunnat köpa nya mikrokort varje år, vi har köpt nya mikrokortläsare och bytt ut vår kopieringsapparat mot en bättre begagnad. Vi lägger också varje år undan en summa för att kunna köpa in en ny kopieringsapparat när den gamla är uttjänt.

Mycket av detta har vi kunnat göra tack vare medlemmarnas generösa gåvor.

Barbro Lampinen

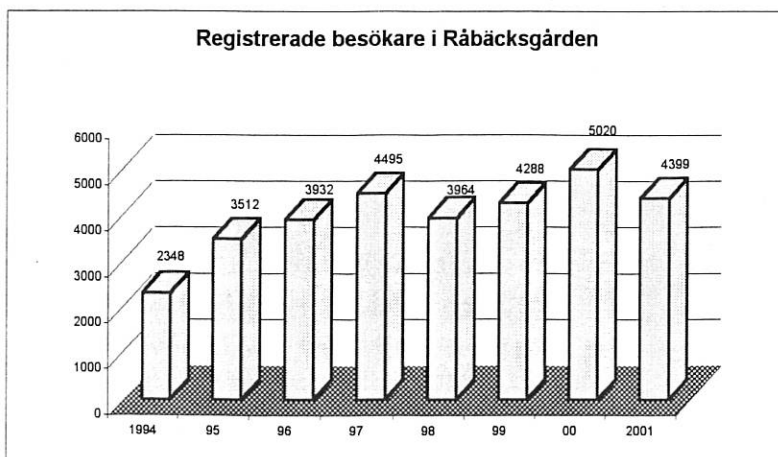
Medlem nr 277

Kassör 1998 –

Medlemmarnas givmildhet är ett både välkommet och behövligt tillskott i kassan

Gåvorna har i genomsnitt gett ett kassatillskott på ca 10 000 kr varje år.

Staplarna visar hur många som skrivit in sig i gästboken/ -böckerna i Råbäcksgården. Hur många som faktiskt besökt gården kan vi bara uppskatta.

Soldatforskning

Id ett styrelsemöte 1992 föreslog Arne Isaksson att några i föreningen skulle ta fram personakter över de indelta soldaterna i Nederluleå, Överluleå, Edefors och Råneå socknar. Det skulle omfatta den tid indelningsverket fanns (1624-1901). Arbetet påbörjades 1993.

Undertecknade skulle forska om 1800-talets soldater i alla fyra socknarna. Gun-Marie Åkerström skulle arbeta med 16- och 1700-talets soldater inom Råneå socken och Arne skulle ta hand om Nederluleå sockens soldater under 16- och 1700-talet. Arne har hoppat av, så 16- och 1700-talets soldater i Nederluleå kommer ingen i BÖFF att forska om.

1800-talets soldater är ca 1500 och Råneås soldater under 16- och 1700-talet ca 1050.

Som ny släktforskare låter man sig lätt luras om man stöter på ett soldatnamn t.ex. Wårja. Ganska snart hittar man fler som heter Wårja och då tror man att de tillhör slakten. Tyvärr - så enkelt är det inte. Med roten följde soldatnamnet. Det hände att en son blev soldat på samma rote som fadern, men det var inte så vanligt. Flyttade soldaten till en annan rote, fick han ett annat soldatnamn.

Generalmönsterrullorna och mönsterrullorna har vissa uppgifter om soldaterna t.ex. deras egentliga efternamn (patronymikon), längd, och anställningstid. I senare rullor finns ibland även signalement, meriter och varifrån de kommer, men ibland står det att soldaten kommer från Stockholm, Dalarna eller något liknande. I mönsterrullorna står angivet hur gammal soldaten var vid den årliga mönstringen. Det är dock en uppgift man inte kan lita på. Det var inte helt ovanligt, att man ljög om sin ålder.

Ambitionen för soldatforskaren är att få fram: Soldatens föräldrar och födelseort och sedan följa soldaten fram till hans död. Dessutom få fram samma uppgifter om soldatens fru/fruar även så deras barn, som oftast var många. Barnen följs inte upp.

När man vet var soldatens rote finns, får man börja med husförhörlängden och hoppas att han finns där, och det skall ge ytterligare information. De bodde inte alltid i soldattorpet och då är det troligt, att man inte kommer någon vart.

För att forska på de soldater, som kom från andra län än Norrbotten, måste man låna mikrokort från SVAR i Ramsele. Eftersom vi nu här i Boden betalar 16 kr/volym, är det också en kostnadsfråga. Det är den enskilda forskaren, som får stå för det.

I Skövde finns Centrala Soldatregistret. Där vill man ha alla uppgifter man kan få, men de betalar ingenting.

I den mån uppgifter sänts dit får de en s.k. minilista som består av: Soldatens namn, födelse, död, anställning och avsked.

Under 1800-talet bytte regementet (I19) namn och rotenummer ett antal gånger, men vi har bestämt oss för att kalla oss Norrbottens Jägare med samma rotenummer hela tiden, för att underlätta för alla parter.

Av den här beskrivningen, av arbetet med soldatforskningen, framgår ju att man aldrig blir "klar" precis som med den egna släktforskningen. Forskarna måste besluta sig för att dra streck någonstans. Tanken är då att bränna en CD-skiva, med de uppgifter som finns. Så vår största önskan är att få fler att hjälpa till med att forska på så många soldater som möjligt.

Eila och Björn Fredriksson

Foto: Ingar Åkerstrand

Malmens Väg

Fn 21 mil lång historisk vinterled, från Malmberget i Gällivare till Strömsund i Råneå. Från 1741 till 1887 var det samerna som svarade för transporten av järnmalm till kusten. När stiftelsen Råne älvadal bildats sökte man olika vägar för utveckling i älv dalen. Turismutveckling var en av dessa. Melderstein, Thingwall och malmrjderna var kända av bygdens folk men inte särskilt ingående. 1993 blev jag tillfrågad av ordförande för stiftelsen, Åke Selberg, om att hålla ett föredrag om malmhanteringen i älv dalen. Senare blev jag tillfrågad av samme ordförande om att vara studiecirkelledare i ämnet. Under denna cirkels gång växte namnet "Malmens Väg" fram av sig själv. Studiecirkeln avslutades den 17 juli 1994 med avtäckning av ett 10 tons malmblock till minne av malmens upptäckare Pehr Andersson född 1644. Sommaren och hösten 1994 blev bråda tider för bygdens folk med att bygga och återskapa malmleden som en vinterled.

Den 1 april 1995 invigde konung Carl XVI Gustaf Malmens Väg, detta under stor massmediabevakning. Vid detta tillfälle var vår förening med och hade utställning i Gunnarsbyns församlingshem, Gun-Marie Åkerströms tjocka släktutredning, över malmupptäckaren Pehr Andersson var huvudattraktion, men skärmställningen besågs också av många.

1 april 1995 Björn och kung Carl XVI Gustaf

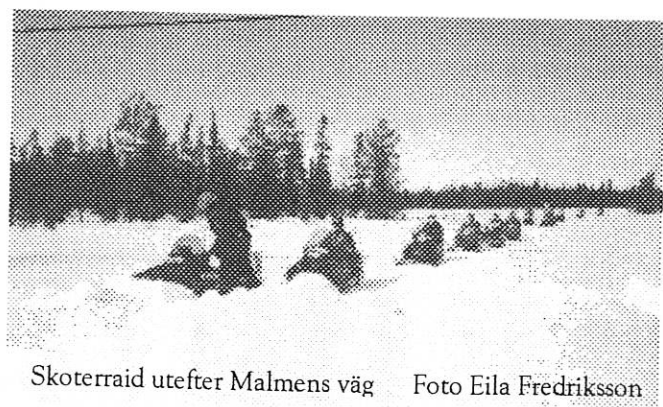
Foto: Eila Fredriksson

har kontinuerlig förbättring av maskinpark, övernattningsmöjligheter och ledens kvalitet skett.

Sommarled, i form av ridväg, är färdigställd sträckan Niemisel till Pålkem. Sträckan Strömsund - Råneå till Melderstein är på gång att färdigställas.

Om någon för 10 år sedan sagt att det skulle finnas ett helgcafé, och att tyska Röda Korset skulle förlägga sin vinteröverlevnadskurs till Spiken, hade denne möts av ett gapskratt. Men nu är det så, caféet hålls öppet hela kommande skotersäsong och Röda Korset återkommer med 22 deltagare i februari 2002.

Björn Fredriksson

Skoterraid utefter Malmens väg Foto Eila Fredriksson

Den ideella föreningen "Malmens Väg" växte fram under denna tid, bestående av främst skoterföreningarna i bygden.

Den 4 oktober 1999 genom beslut av Patent- och registreringsverket, registrerades Malmens Väg ekonomisk förening. Malmens väg har blivit som en stambana mot vilken skoterleder från Kalix- och Luleå älv dalar ansluter. Sedan invigningen

Björn famnar jorden vid Po cirkeln Foto Ulf Hansson

Renskrivning av födelseböckerna för församlingarna i Bodens kommun

Vid mötet den 21 maj 1997 togs rubr. upp till behandling. Förslaget kom från mig. Det beslutades att vi skulle börja arbeta med det. Kommunen omfattar: Edefors församling (1890 – 1930), Gunnarsbyns (1927 – 1930), Bodens kyrkobokföringsdistrikt (1919 – 1930) och Överluleå (1831 – 1930). Ett gigantiskt arbete låg framför oss.

Den 4 augusti började en del förarbeten. Ewa Sandberg och Inger Enberg båda ALU-anställda iordningställde blankett för renskrivning. Medlemmarna skulle skriva av mikrokorten för hand på dessa blanketter.

När jag kom med mitt förslag, tänkte jag inte, att det skulle göras något mer, men den yngre generationen insåg, att det borde datoriseras.

Föreningen ägde ingen dator, men Överluleå församling lånade ut en till oss. Vi har sedan kunnat skaffa en egen för detta ändamål.

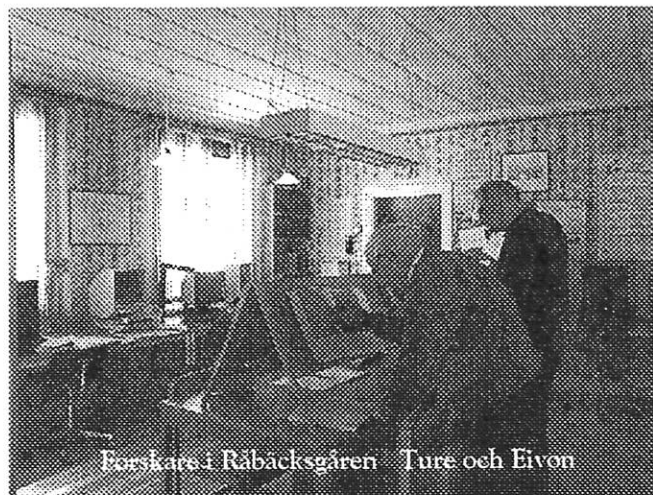
Ewa gjorde en databas i programmet Excel för att skriva in avskrifterna.

Inger Enberg började föra in i datorn. Sedan har följande ALU-anställda arbetat med detta: Susanne Björnström, Åsa Pettersson, Inger Riström och Katarina Källström samt en av våra medlemmar Sixten Berg.

53 medlemmar har deltagit i arbetet genom att göra avskrifter för hand, eller korrekturläsa datautskriften mot mikrokorten.

Bodens kyrkobokföringsdistrikt är inskrivet i datorn, korrekturläst och rättat. Det återstår vissa justeringar, som Ewa gör, för att sökfunktionen skall fungera.

Edefors Gunnarsbyns församlingar är helt klara och 30 CD-romskiva är brända. Edefors församling omfattar 3.994 barn. Det är i genomsnitt nära 100 barn/år.

Forskare i Råbäcksgården Ture och Eivon

Foto Ewa Sandberg

Det återstår en del arbeten med Överluleå församling. Allt är inte infört i datorn. F n har vi Inger Enberg och Katarina Källström, som skriver. De vet, hur det skall skrivas, vilket också underlättar korrekturläsningen.

Det är ett mycket omfattande material. Det rör sig om 100 år. Uppskattningsvis kommer det att bli mellan 35.000 och 40.000 barn.

Sedan återstår korrekturläsning. Många år är redan lästa. Det, som är kvar, är jag säker på att medlemmarna fixar. Sedan återstår rättningen i datorn. Det kan bli ett problem om vi inte kan få någon ALU, som är datakunnig, men den dagen den sorgen. Det brukar ordna sig.

Ewa Sandberg med sitt datakörkort gör justeringarna för sökfunktionerna. Det är tur, vi har henne.

Jag hyser gott hopp om att allt blir färdigt, även om det kan ta en bit in på 2002. Men om det blir klart inom 5 år, tycker jag det är väldigt bra. Många tillsammans kan åstadkomma storverk.

Det råder fin anda inom BÖFF, vilket borgar för att vi kommer att klara det.

Kristina Ohman

Kvarteren längs Kungsgatan och Drottninggatan mellan Kungsbron och Lundagård – anteckningar kring 1909 års triangelmätning

Under 1997- 1999 genomfördes studiecirkeln om "Övre stadsdelen i Boden"

- med utgångspunkt från 1909 års triangelmätning som tillkom på grund av att 1904 års plan snabbt blev inaktuell vid fästningens tillkomst.

I genomförde studiecirkeln i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan.

Deltagare i cirkeln var Lars Bergström, Ove Eriksson, Arne Isaksson, Per-Tage Kågebjör, Hans Lindgren, Ivar Lundström, Yngve Lundström, Gösta Sundqvist, Rickard Pålsson, Kristina och Rohland Öhman.

En förstudie genomfördes under våren 1997 av Arne och Rickard med syfte att klarlägga ägoförhållandena inom området mellan Kungsbron och Lundagård.

Cirkeln pågick sedan från och med hösten 1997 fram till och med våren 1999.

Vi träffades normalt varannan tisdag i Robbgården mellan 1300- 1500. För det mesta var alla närvarande och vi arbetade såväl alla samlade, som i smågrupper.

Tidigt kom vi överens om att bilden skulle få en framträdande roll. Främst hade vi tillgång till bilderna i BÖFF:s bildarkiv, Bodens Kommuns bildarkiv och Hans Lindgrens vykortssamling. Allra störst nytta hade vi av Carl Rudolf Frigghe's foton med "Latin-Jakobs" anteckningar på baksidan.

Frigghe, som var amatörfotograf, hade som vana att fotografera miljöerna i Boden och han fotograferade ofta ett hus någon tid före dess rivning.

Även Hilding Jakobssons samlingar av främst tidningsurklipp var till stor hjälp i vår studie.

Under vårt arbete hade vi stort stöd av Studieförbundet Vuxenskolan och dessutom hjälpte Bodens By till med löpande kostnader.

Slutligen på våren 1999 runt påsk lämnade vi in vårt manus till en bok om "Övre stadsdelen" till Beckmans tryckeri. Boken trycktes i 1200 exemplar.

I dag finns ett hundratal exemplar kvar.

Boken såldes för första gången till allmänheten under utställningen "Boden kring sekelskiftet" på Konstgillet, med vernissage lördag 12 juni.

Utställningen pågick 12 juni – 18 juli och samlade under denna tid många besökare, av dessa många hemvändare under sommaren.

På utställningen visade Bodens kommun originalbilder från tiden runt sekelskiftet. BÖFF visade en del av sin fotosamling. Hans Lindgren visade sin stora samling av vykort från Boden. Ivar Lundström och Rickard Pålsson ställde ut bilder, akvareller och akryler med motiv från det gamla Boden.

Ordföranden i kulturnämnden öppnade utställningen.

Under vernissagen fick vi ett glädjande besked att Bodens kommun ställt upp med 25.000 kronor som hjälp vid tryckningen av boken.

Pristagare 2000
Per-Tage, Rickard, Ove, Kristina,
Arne, Gösta och Ivar

Foto: Ella Fredriksson

Under våren 2000 nåddes vi av budet att "Studiecirkeln Övre Stadsdelen" skulle få Studieförbundet Vuxenskolan Norrbottens Distriktets Kulturpris 2000.

Kulturpriset delades ut under högtidliga former vid Norrbottensdistriktets årsstämma i Boden den 1 april. Vi fick diplom, blommor och 5000 kronor. Sju av oss kunde delta vid utdelningen av priset. För de 5000 och lite till inköptes en digitalkamera som skänktes till BÖFF.

Rickard Pålsson

Gravstensinventering

Jag började inventera begravningsplatser i vår församling för drygt 3 år sedan.

Det hela började med att jag fick en förfrågan angående tre stycken gravar på kyrkogården. Jag gjorde forskning kring de personer som låg i dessa tre gravar och sedan dess är jag fast som gravstensinventerare.

Det är Sveriges Släktforskarförbund som uppmanar sina medlemmar att inventera gravstenar i sin egen församling.

Att inventera gravstenar är en mycket varierande sysselsättning. Mitt arbete börjar på begravningsplatsen.

I vår församling är det kyrkogården samt de äldre delarna av Lundagård begravningsplats som är aktuella. De begravda bör ha dött före 1930 för att det ska finnas möjlighet att hitta dem i dödboken.

När jag kommer till den begravningsplats som jag skall inventera börjar jag systematiskt min vandring runt och läser på varenda gravsten.

För att göra det möjligt att hitta personerna i kyrkböckerna krävs det att det på stenen finns något årtal. (t ex födelseår, dödsår)

Min vandring på begravningsplatsen håller oftast på i flera timmar och sedan fortsätter arbetet i forskarlokalen.

Om möjligt så gör jag en ordentlig forskning kring de personer jag hittat i gravarna.

I början av 1900-talet var många bodensare inflyttade från andra delar av landet och det innebär att det tyvärr är svårt att få fram mer om dem än vad som står i dödboken.

När så arbetet i forskarlokalen är avslutat fortsätter jag hemma vid datorn med renskrivningen. Tidigare skrev jag mina arbeten för hand.

Sveriges släktforskarförbund skickar mig speciella papper som jag skall använda, beroende på om jag handtextar eller skriver på datorn.

Det är viktigt att göra denna renskrift enligt deras rekommendationer.

Gravsten på kyrkogården vid Överluleå kyrka

Foto: Ulla Wikman

När jag så funnit en grav som är lämplig stannar jag upp, börjar med att på kartan över begravningsplatsen fastställa exakt nummer på graven, antecknar det och fortsätter med att skriva ner vilken stensort det är, mäter höjd, bredd och tjocklek på stenen.

När det är gjort skriver jag ned den exakta inskriptionen samt tar ett fotografi.

Fotot som bifogas får t ex inte klistras in utan skall sättas fast med fotohörn.

Jag sänder originalet för alla de gravar jag inventerat till Sveriges Släktforskarförbund.

Jag gör även kopior som jag sedan ger till BÖFF samt till Överluleå församling.

Fram till i dag har 102 gravar inventerats (varav ett fåtal är från Edefors församling) och det arbetet har jag gjort helt ideellt.

Det är meningen att samtliga gravar som är inventerade skall läggas ut på Forskarförbundets hemsida. Tyvärr är den senast uppdaterad den 21/2 2000 och det beror på att dom f n saknar någon ansvarig på förbunds nivå för gravstensinventeringen.

Ulla Wikman

Eyvind Johnson-jubileet

Boden Öberluleå ForskarFörening medverkade mycket aktivt när 100-årsminnet av Eyvind Johnsons födelse firades under år 2000 i samarbete med Bodens kommun och Eyvind Johnson-sällskapets Bodenavdelning.

Inledningsvis producerade föreningen ett jubileumsvykort med vyer över Boden från de båda senaste sekelskiftena, den sistnämnda vyn fotograferad av Rohland Öhman. Råbäcksgårdens samlingar blev även till hjälp för jubileets bok- och filmskapare.

Särskilt uppmärksammas blev vår Stadsvandring i författarens fotspår, genomförd med generöst ekonomiskt stöd från Kultur- och fritidsnämnden. Ewa Sandberg väckte den utmärkta idén att skärmarna i denna permanenta utställning skulle visas lättillgängligt utomhus i åtta "tittskåp" från Järnvägsstationen till Gågatan. Rohland Öhman tog fram bilderna av gamla Boden, och Martin Johansson i EJ-sällskapet citaten ur "En vinterresa i Norrbotten". Björn Fredriksson kopplade på sin militära byggerfarenhet och ett nätverk av entreprenörer, sponsorer och husägare i det praktiska genomförandet tillsammans med Ewa.

Invigning stadsvandringen Björn och Eva

Foto: Ella Fredriksson

En studiecirkel om Eyvind Johnson med deltagare från PRO genomfördes av ABF. Och som

komplement till skärmarna utarbetade undertecknad, Sixten Berg, en vägledande skrift i samverkan med Björn. Han ordnade också tryckning, och tillsammans genomförde vi guidade turer i samarbete med Bodens Turistbyrå och några från föreningen och ABF-cirkeln. Ca 140 bodensare och besökare deltog i de guidade turerna. Många andra vandrade på egen hand, ibland med stöd av vägledningen.

Stadsvandringen fortsätter med kommunen som huvudansvarig. Genom vår förmedling visas dessutom hela materialet på kommunens hemsida och via en länk dit på EJ-sällskapets hemsida.

Överlämnande album Kristina och Martin

Foto: Ella Fredriksson

Från Forskarföreningen överlämnade Kristina Öhman en unik gåva till EJ-sällskapets Bodenavdelning på Eyvind Johnsons födelsedag den 29 juli 2000. Gåvan var det album med text och bilder ur Eyvinds liv som vännen Arvid Moberg hade sammanställt till hans 60-årsdag. Forskarföreningen hade i sin tur fått albumet av Cilla Johnson som tack för att Ewa Sandberg hade utarbetat makens antavla. Albumet stannar i Boden och visas på Biblioteket.

Jubileumsårets aktiviteter följdes upp vid medlemsmötet i maj 2001. Då visade Uno Film i Åträsk sin samproducerade TV-film där Folke Isaksson i samarbete med Christian Stannow berättar: "Nu är det 2000 ... - en prosavandring med Eyvind Johnson 1900-1976".

Sixten Berg

Jubileumsvisa

Mel: När månen vandrar på fästet blå

Vår Lustigbuss var en god soldat.
I Råbäcksgården han bodde.
Han var ej känd för att vara lat.
När ryssen kom där och glodde,
då fick han bruk av sitt muskedunder.
Och ryssarna fick ej några stunder
att vända om - att vända om

Till Råbäcksgården syns många gå
för att på mikrokort leta
Kan hända anor de finna må.
Men prästens handstil tycks reta.
Det går ej läsa vad han har skrivit.
Men - titta där har en man sig givit
långt hemifrån - långt hemifrån.

Min farfars morfar var kom han från?
Jag kommer nog att få leta.
Till dess att jag har fått gråa strån.
Det vore roligt att veta.
Nu har jag funnit. Soldat det blev han
Det namn han fick var soldaten Spelman
i Luleå - i Luleå.

Men var han kom från det vet jag ej.
Vem ska jag nu kunna fråga?
Till Eila kan jag nog vända mej
Hon har en särskild förmåga
att hålla reda uppå soldater.
Hon kan berätta om deras dater
och även barn - och även barn.

I datorernas tidevarv
det måste noga betänkas,
att man till barnbarnen lämnar arv,
som kan till internet länkas.
I fyra år har vi tappert skrivit
av detta har nu en CD blivit.
Det är väl bra - det är väl bra!

På fantasi var ej någon brist.
Nej, se den måtte ha flödat!
Att läsa dopboken blir ej trist.
Man ser att de sig bemödat.
Där kan man finna en tös Gravida
och Maximinus på samma sida.
Vad sägs om det - vad sägs om det?

Bland soldater man finna kan
Båd 'Menlös, Krutrök och Dunder
Mård, Skytt och Orre och en Förstman
Och Hök och Duva och Tjäder
Högmodig, Wårja, och Bååt och Sedig,
Bomb, Storm, och Luur, Styf
och Frisk och Rolig
Och så en Örn - och även Björn.

Vårt BÖFF har funnits i tio år.
Vem kunde om detta drömma?
Vi har nog lämnat rätt många spår
av alla skrifter att döma.
Bodens historia har vi bevarat.
Och mången fråga haver bli'tt besvarad
av oss i BÖFF - av oss i BÖFF

Ett fyrfaldigt leve för BÖFF!